Anul al 58-lea

8 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei

8 Pagini

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 41 Vineri 14 Februarie 1941 C I

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.

Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

EDUCAŢIA CETĂŢENEASCĂ

Educaţia cetăţenească este necesară într'un stat modern, indiferent de regimul politic. Ea este cu atât mai necesară, cu cât statul modern a ajuns mai intervenţionist şi reformator în toate direcţiile ce interesează viaţa politică, socială, economică şi culturală a naţiunii.

Cine răsfoeşte colecţiile ziarelor şi mai cu seamă colecţia *Monitorului oficial*, din ultimele două decenii, rămâne pe drept cuvânt uimit de numărul considerabil al reformelor, legilor, decretelor-legi şi al regulamentelor ce le însoţesc, privitoare la organizarea sau reorganizarea diferitelor instituţii de stat; a învăţământului public de toate gradele; a administraţiei; ca şi al celor ce interesează justiţia, apărarea naţională, ordinea şi siguranţa publică, sistemul impozitelor, agricultura, comerţul şi industria; exerciţiul profesiunilor şi meseriilor, etc.

Prea puţini sunt cetăţenii care au putinţa, sau curiozitatea, să cunoască măcar legile ce sunt în legătură cu interesele sale familiale, sociale ori profesionale.

Această indiferenţă a majorităţii cetăţenilor în materie legislativă este dăunătoare şi lor şi ţării.

Statul modern este mai intervenţionist şi cade în excesul de legiferare atunci când însăşi massa cetăţenilor nu este conştientă de drepturile şi datoriile sale.

In Elveţia fiecare cetăţean — nu atât din cauza regimului politic şi a unei constituţii liberale, cât mai cu seamă din cauza educaţiunii civice — se consideră dator să se ocupe de orice proect de lege şi de orice chestiune ce prezintă interes de ordin public.

Trebue să recunoaştem însă, că la noi această absenţă gravă în materie de educaţie civică este datorită multor cauze şi împrejurări şi în deosebi moravurilor politice şi sociale din trecut şi chiar învăţământului public ce n'a dat importanţa cuvenită educaţiunii civice.

O altă caracteristică a majorităţii cetăţenilor noştri este că ei nu reacţionează, nici când sunt în joc propriile lor drepturi şi interese; sau chiar atunci când se consideră ameninţaţi şi instinctul de conservare şi de legitimă apărare în limitele legilor le-ar impune să ia măsurile reclamate de anumite împrejurări.

Curajul civic este şi el în funcţie de educaţia cetăţenească.

Libertăţile, drepturile şi bunurile se apără oricând împotriva celor ce le nesocotesc, sau celor care urmăresc să întroneze anarhia în locul ordinei, prin violenţă, prin acte de rebeliune, sau prin orice acte ce ar pune în primejdie nu numai un regim legal, dar însăşi interesele superioare şi permanente ale statului şi naţiunii.

De aceea trebue să dăm toată atenţia educaţiunii cetăţeneşti.

ITALIA, LIBIA ŞI MEDITERANA

POLITICA COLONIALĂ ŞI SITUAŢIA DIN ZONA MEDITERANEI

de R. SEIŞANU

Libia, cu cele două provincii ale sale, Cirenaica la est şi Tripolitania la vest şi centru, aşa cum apare pe harta Africei, ocupă un spaţiu impresionant: suprafaţa sa e aproape egală cu aceea a Franţei şi Spaniei reunite. Spaţiul util, adică cel fertil, bun pentru cultură, acoperit de vegetaţie şi dispunând de apa necesară, este redus la o suprafaţă foarte modestă, 40.000—50.000 km. p.

Astfel, spaţiul „util" din provincia Cirenaica, ocupat acum de englezi — şi care e cea mai favorizată de natură — cuprinde un platou stâncos de 200 km. lungime pe 50 km. lărgime. Restul teritoriului Cirenaicei afară de câteva mici petece verzi — oazele — este acoperit de marea de nisip.

In Tripolitania, spaţiul util e tot zona litoralului, în care sunt câteva oaze şi masivul stâncos dela Gebel Nefusa, acoperit în unele părţi de o verdeaţă specifică acestei regiuni.

La sudul masivului Gebel Nefusa, mai sunt, ici şi colo, câteva oaze, dintre care cea mai faimoasă şi istorică se numeşte Ghadames, căci ea a fost în epoca Romanilor punctul cel mai înaintat al expansiunii lor, nu numai din Tripolitania, ci din toate posesiunile lor africane.

„In nicio parte — scrie istoricul francez, Victor Chapot, în „Le monde romain", — „n'au pătruns Romanii atât de adânc în plin deşert ca în Tripolitania, unde aveau garnizoane permanente la Ben-Ndjem, Garia şi Ghadames".

Frontiera militară romană a Tripolitaniei — limes — după cercetările făcute de Cagnat, coincida cu limita ce desparte şi azi spaţiul util apropiat de litoral de marele deşert saharian, în care nu s'au aventurat legiunile romane.

Romanii au pus în valoare numai zona litoralului african şi au întemeiat câteva oraşe-porturi, pe ale căror ruine s'au ridicat apoi majoritatea celor moderne.

Există deosebiri mari între politica de colonizare practicată de Romani în Africa de Nord şi aceea practicată în epoca modernă, în aceeaş regiune, de Italieni.

Romanii în politica lor colonială, n'au practicat imperialismul în sensul expansiunii continue şi al ocupaţiunii de spaţii considerabile, ci s'au mărginit să cucerească şi să exploateze numai spaţiile recunoscute utile şi în stare de a le proteja şi apăra. Aşa se explică pentru ce în Tripolitania si Cirenaica ei n'au depăşit limita oazelor.

In epoca modernă însă, Italia, în setea sa de expansiune colonială, provocată de necesităţi economice şi demografice, a cucerit mai întâi Libia, în 1911—1912 şi apoi, Cirenaica, în 1914, cu tot deşertul dela sudul zonei fertile.

De aceea Ducele, în ajunul campaniei din Abisinia a spus, că Italia s'a săturat să facă „o colecţie de deşerturi", — aluzie la Libia şi în deosebi la marele spaţiu al acestui ţinut african acoperit de nisip.

Totuşi, pentru apărarea şi pacificarea acestei posesiuni, ca şi pentru punerea în valoare a spaţiului ei util, Italia a făcut mari sacrificii, sforţări şi cheltueli.

Dacă nominal, Tripolitania a intrat în stăpânirea Italiei dela 1912 — în urma războiului victorios întreprins împotriva Turciei — şi Cirenaica, dela 1914, după izbucnirea războiului mondial, de fapt dominaţia celor două provincii, care constituesc Libia, nu s'a putut face decât în 1926, sub regimul fascist.

Ce s'a petrecut în acel interval de timp? Populaţia indigenă, formată din berberi şi arabi, a rămas sub conducerea spirituală a Sultanului-Calif din Constantinopol. De aceea când a izbucnit războiul în 1914, Turcia fiind aliată cu Germania şi Sultanul, în calitate de Calif, având interesul să ridice pe musulmanii din Africa împotriva Franţei, Angliei şi Italiei, a declarat războiul sfânt şi în Libia. Atunci s'au răspândit proclamaţiuni în Tripoli, Benghazi, Derna, Tobruk şi în toate oazele locuite de indigeni, în care Califul, anunţa, că a ridicat sabia Profetului, — semnalul războiului sfânt al musulmanilor — împotriva tuturor necredincioşilor. De-atunci şi până în 1926, Libia a fost un focar de agitaţii, de răscoale şi de lupte.

Numai în urma expediţiei armate, condusă cu o deosebită energie de generalul Graziani — actualul mareşal, comandantul armatei italiene din Africa de nord — Libia a fost pacificată. Au mai trecut apoi câţiva ani până când şefii triburilor musulmane au făcut actul solemn de supunere Italiei şi Ducelui ei. Nu numai atât. Cu prilejul călătoriei d-lui

(Continuare în pag. 2-a)

DIN ZILELE DE JAF ŞI TEROARE

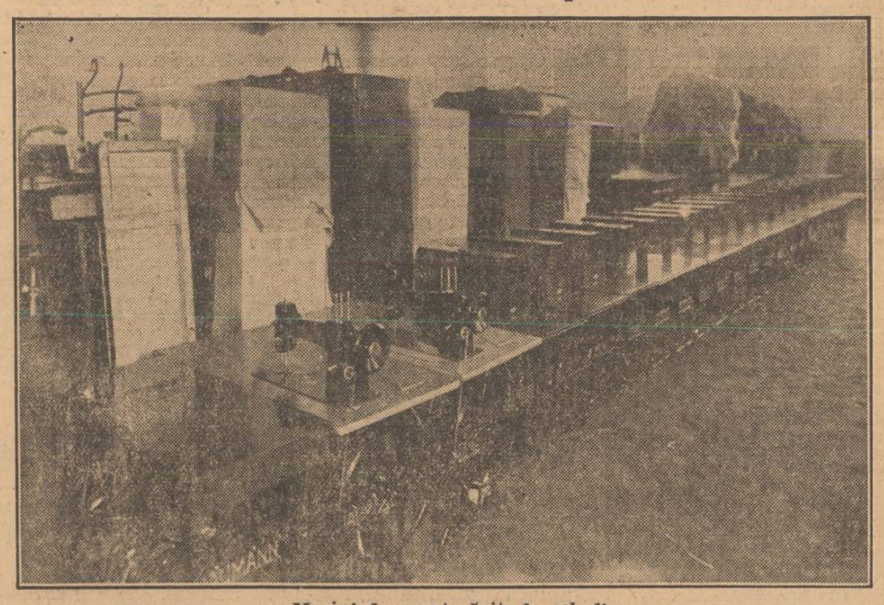

Maşini de cusut găsite la rebeli

TOT DESPRE PROBLEMA TINERETULUI

Incepem să scriem rândurile de faţă, după ce — în calitatea de Moş Nae — abia am terminat cu citirea şi cercetarea unui maldăr de manuscrise şi scrisori trimise de cititorii revistei „Universul Copiilor". Această muncă obositoare, dar instructivă, a fost un nou prilej de verificare a unor adevăruri de a căror temeinicie mă conving tot mai mult de atâţia ani de zile, de când, prin obligaţie profesională, sunt în contact permanent cu cetăţenii de mâine ai ţării.

Vom releva unele din aceste adevăruri. Un adevăr enunţat de mult de J. Jacques Rousseau este că un copil e ca un burete. După cum un burete absoarbe apa în care îl pui,— fie că această apă este curată sau nu — tot aşa şi copilul îşi va însuşi vederi şi idei de-ale mediului ce-l înconjoară.

Din această constatare, se desprinde un alt adevăr fundamental şi anume: problema formării în sens bun a copiilor şi tineretului este în funcţie de modul cum se înfăţişează cei mari, de formarea morală şi intelectuală a acestora, de gradul de consecvenţă între sfaturile ce împărtăşesc celor mici şi grija ce pun ca prin exemplele ce dau, prin purtarea în viaţa lor de toate zilele, să dovedească mai întâi ei înşişi că se ţin de aceste sfaturi. Ar suna, de pildă, ca o tristă ironie, iar efectul ar fi cu totul contrariu celui aşteptat, dacă un om în stare de ebrietate ar predica împotriva beţiei.

Iată, de câte ori se pune problema copiilor şi tineretului, se aud din nou vechile învinuiri ce se aduc şcoalei, de către unii, părinţilor şi societăţii, de către alţii. Unii acuză pe profesori, că nu se ocupă în deajuns de formarea sufletească şi morală a copiilor, pe când — cel puţin cu o egală îndreptăţire — profesorii aruncă vina asupra părinţilor, care n'ar supraveghia de aproape purtarea în afară de şcoală a copiilor lor.

E o desbatere în care, deocamdată, evităm să luăm o atitudine. Intre altele, pentru motivul că ţinem să scoatem în evidenţă alt ceva şi anume că cei mai puţin vinovaţi de stările de lucruri, pe care le deplângem, sunt copiii. Este o greşală a se crede că, în trecut, copiii veneau pe lume înzestraţi cu însuşiri, pe care copiii de astăzi nu le posedă sau le posedă într'un grad mult mai mic. Copiii sunt aceiaşi, ambianţa socială este alta, precum altele sunt elementele ce pot influenţa în rău asupra sufletului şi caracterului celor mici.

Bunăoară, întrucât sunt de vină copiii că străjeria a redus, pe de o parte, orele şi zilele ce trebuiau consacrate învăţăturii, iar, pe de altă parte, a fost pentru unii prilej de satisfacere de ambiţii şi vanităţi sau prilej de creare de situaţii?

Intru cât sunt ei de vină, dacă îndrumătorii lor le băgaseră în cap ideia exagerată până la absurd, că ei, micii străjeri, sunt armata albă, pe care se reazimă ţara în caz de primejdie? Intru cât sunt ei de vină, dacă le era abătută atenţia dela carte şi învăţătură serioasă?

Copilul ascultă, atunci când îi câştigi încrederea, când ştii să-ţi faci din el un prieten şi când îţi dai silinţele să-l îndrumezi pe drumul bun.

Când se ţine seamă de aceste adevăruri, se uşurează, credem, mult deslegarea problemei tineretului. Cei mari, făcându-şi în mod cinstit mea culpa, să-şi unească sforţările ca, pe de o parte, să pună la adăpost pe cei mici de orice influenţe dăunătoare, iar, pe de altă parte, să le formeze caracterul şi educaţia.

La această operă, a cărei importanţă n'are nevoie să fie subliniată, Şcoala, Biserica şi Familia sunt instituţiile chemate să colaboreze în strânsă unire şi urmărind acelaş scop final.

N. BATZARIA

GENERALUL FRANCO

SE INTÂLNEŞTE CU DUCELE

Vichy 11 (Rador). — Generalul Franco, şeful statului spaniol, în drum spre Italia unde se va întâlni cu Ducele, a sosit Marţi pe teritoriul francez.

Spre a se asigura

maximum de eficacitate acţiunei publice

In jurul ultimei circulări a d-lui ministru al justiţiei

D. G. P. Docan, ministrul justiţiei, a transmis eri organelor justiţiei represive o seamă de dispoziţiuni, circulare, de semnificativ interes nu numai prin ele însele, întrucât caracterizează veghia ce înaltul dregător o exercită asupra bunei funcţionări a jurisdicţiilor, dar şi prin măsurile eficace, pentru asigurarea ordinei în stat, ce le conţin.

D-sa a hotărît anume ca parchetele, cabinetele de instrucţie, instanţele de fond şi parchetul general să încunoştinţeze administraţiile publice ori de câte ori se ivesc acţiuni publice sau se pronunţă condamnaţiuni penale privind pe funcţionarii respectivi.

In astfel de cazuri, ministerele — de cari depind, ori cum, inculpaţii, — regiile de stat sau instituţiile statului, de orice ram, interesate, vor afla la timp ceea ce trebuie să ştie înaintea oricui, şi vor putea lua măsurile indicate pentru valorificarea drepturilor şi intereselor lor şi, totodată, vor putea aviza la aplicarea sancţiunilor de grabnică soluţie (suspendarea din funcţii, sesizarea jurisdicţiilor disciplinare etc.).

Circulara d-lui ministru al justiţiei se vădeşte — în chipul acesta şi pentru aceste temeiuri — de necontestat folos în spe-

(Continuare în pag. 2-a)

Urmele gloanţelor trase de rebeli din cazarma gardienilor publici, care se vede în fund, în ferestrele şi zidurile Preşedinţiei consiliului de miniştri. Fotografia a fost luată din interior.

HOTĂRÂRILE CONSILIULUI DE MINIŞTRI DE IERI

ACCELERAREA LUCRĂRILOR PENTRU INCADRAREA FUNCŢIONARILOR.— EDUCAŢIA TINERETULUI VA FI RADICAL REORGANIZATĂ PE BAZE NOUI. — PREOŢIMEA SE VA REINTOARCE LA ALTAR.— DESVOLTAREA OPEREI DE ASISTENŢĂ SOCIALĂ.— SPORIREA PRODUCŢIEI

Marţi 11 Februarie s'a ţinut un consiliu de miniştri prezidat de d. general Antonescu.

Au participat d-nii: general Iosif Iacobici, ministrul apărării naţionale; generalul Popescu Dumitru, ministrul afacerilor interne; Mihai Antonescu, ministru secretar de stat; general Radu Rosetti, ministrul educaţiei naţionale, cultelor şi artelor; N. Dragomir, ministrul coordonării şi statul major economic; prof. P. Tomescu, ministrul muncii, sănătăţii şi ocrotirilor sociale; Nichifor Crainic, ministrul propagandei; general Gh. Dobre, subsecretar de stat la ministerul apărării naţionale pentru înzestrarea armatei; comandor aviator Gh. Jienescu, subsecretar de stat la ministerul apărării naţionale pentru aer; Mircea Vulcănescu, subsecretar de stat la finanţe; Enric Oteteleşeanu, subsecretar de stat la educaţia naţională; V. Dimitriuc, subsecretar de stat la economia naţională pentru petrol şi exploatări miniere; general C. Gh. Voiculescu, subsecretar de stat la ministerul muncii, sănătăţii şi ocrotirilor sociale; general Ioan Popescu, subsecretar de stat la ministerul afacerilor interne; general Constantin Pantazi, subsecretar de stat la ministerul apărării naţionale pentru armata de uscat; Ioan Sandu, subsecretar de stat la educaţia naţională.

D. general Iosif Iacobici, ministrul apărării naţionale, în numele guvernului a prezentat d-lui general Antonescu felicitări pentru înălţarea sa la cel mai înalt grad ce se poate conferi celui mai vrednic ostaş, în timp de pace.

D. general Antonescu a mulţumit călduros pentru felicitările ce i-au fost exprimate.

S'au luat apoi următoarele hotărîri:

1) D. general Antonescu a dat dispoziţiuni pentru accelerarea lucrărilor privitoare la reorganizarea ministerelor şi încadrarea funcţionarilor publici.

2) Educaţia tineretului va fi radical reorganizată, pe baze noui. Tineretul, dela şcoala primară până la Universitate va fi reeducat în spirit naţional-patriotic.

Se va pune o deosebită grijă pentru îndreptarea tineretului şi a îndrumătorilor lui spre şcoală şi spre munca rodnică şi folositoare ţării şi neamului românesc.

3) In ce priveşte Biserica, preoţimea se va reîntoarce la altar, iar ierarhia dintre slujitorii bisericii va fi respectată cu stricteţe.

4) Se va da o cât mai mare desvoltare operei de asistenţă socială. La sate vor funcţiona dispensare mobile. Parte din medicii refugiaţi din Capitală, vor fi repartizaţi de ministerul muncii, sănătăţii şi ocrotirilor sociale în provincie, unde se simte nevoie.

Pentru o mai bună pregătire a studenţilor în medicină ei vor fi obligaţi a face practică la ţară în fiecare vară câte două luni.

5) S'a luat act de declaraţiunile d-lui subsecretar de stat al ministerului de finanţe, că executarea bugetului se face în condiţii satisfăcătoare.

6) Departamentele economice, împreună cu Banca Naţională vor lua măsuri pentru intensificarea acordării creditelor necesare pentru sporirea producţiei.

7) D. general Antonescu a dispus a se face un control inopinat şi cât mai des pentru verificarea la faţa locului a produselor repatrizate prin blocarea consumului intern şi armatei.

8) Se vor reînoi dispoziţiunile date de către autorităţi cu privire la măsurile de apărare pasivă.

Agenţia telegrafică bulgară

desminte că germanii ar pătrunde în Bulgaria

Sofia, 11 (Rador). — Agenţia telegrafică bulgară comunică:

Cu privire la afirmaţiile preşedintelui de consiliu britanic, făcute în cursul discursului radiodifuzat în ziua de 9 Februarie, după care germanii ar pătrunde în Bulgaria şi că aerodromurile bulgare ar fi fost ocupate de ei, etc., agenţia telegrafică bulgară este autorizată să declare că toate aceste afirmaţii nu corespund realităţii.

Trupe indiene

la graniţa Thailandului

Shanghai, 11 (Rador). — *Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:*

Presa chineză publică cu un deosebit relief ştirea că 15.000 oameni din trupele indiene se află la graniţa Thailandului. Ziarele văd în aceasta indicaţiile unei eventuale înăspriri a încordării japono-anglo-saxone în Extremul Orient, care ar putea duce la isbucnirea unui conflict iţiş.

Observatorii politici străini din Shanghai sunt de părere că această concentrare de unităţi indiene ar constitui un răspuns direct al englezilor împotriva încercărilor de împăciuire dela Tokio, care ar putea duce la o alipire a Thailandului la axă.

Măsurile militare luate de Anglia ar lăsa să se întrevadă, după cercurile de aci, că Londra ar vrea să se opună cu forţa unei asemenea eventualităţi.

DESEMNAREA AMIRALULUI DARLAN CA SUCCESOR AL MAREŞALULUI PETAIN

CE PREVEDE ACTUL CONSTITUŢIONAL FRANCEZ DIN 10 FEBRUARIE A. C.

Vichy, 11 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. comunică:

Actul constituţional No. 4 D. din 10 Februarie 1941 prin

AMIRALUL DARLAN

care amiralul Darlan este desemnat ca urmaş al mareşalului Petain, în calitate de şef al statului, în cazul când mareşalul Petain ar fi împiedecat dela exercitarea funcţiunilor sale, are următorul cuprins:

Noi, mareşal de Franţa şi şef al statului francez ordonăm în temeiul legii din 10 Iulie 1940:

Art. 1. — Dacă dintr'un motiv oarecare am fi împiedecaţi, înainte de ratificarea de către naţiune a nouei constituţii, să exercităm funcţiunea de şef al statului, amiralul Darlan va prelua de drept această funcţiune.

Art. 2. — In cazul când amiralul Darlan ar fi împiedecat şi el, dintr'un motiv oarecare, va fi înlocuit printr'o persoană pe care o va desemna, cu majoritatea voturilor, consiliul de miniştri. Până la desemnarea acestei persoane funcţiunile şefului de stat vor fi exercitate de consiliul de miniştri.

Art. 3. — Actul constituţional No. 4 C. este şi rămâne abrogat.

Ziarul „Le Temps" despre evenimentele politice din Franţa

Clermont Ferrand, 11 (Rador). — „Atitudinea guvernului francez rămâne aceeaşi; lealitate faţă de învingători, lealitate faţă de Europa", scrie „Le Temps" comentând evenimentele politice din Franţa.

„Intr'un spirit de demnitate şi de onoare — adaugă ziarul— mareşalul Petain îşi continuă opera de reinviere a patriei. Chestiunile de persoane n'au nicio însemnătate în această epocă dureroasă a istoriei noastre. Cu cea mai mare desinteresare, d. Flandin s'a dat la o parte în interesul superior al ţării, care îi va fi recunoscătoare pentru gestul său. Datoria francezilor rămâne aceeaşi: disciplină absolută şi încredere deplină faţă de şeful statului. Unitatea franceză este şi va rămâne indestructibilă".

MAREŞALUL PETAIN PE COASTA DE AZUR

Vichy, 11 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „D. N. B." transmite:*

Mareşalul Petain a plecat Marţi seara, întovărăşit de soţia sa, la proprietatea sa dela Villeneuve, pe coasta de Azur, unde va rămâne mai multe zile.

Şeful statului este aşteptat la Vichy Vineri, sau Sâmbătă cel mai târziu.

DOUĂ VASE ENGLEZE SCUFUNDATE IN CANALUL DE SUEZ

Roma, 11 (Rador). — Cercurile gazetăreşti subliniază enorma senzaţie provocată de comunicatul german de azi care semnalează că avioanele de recunoaştere ale corpului aviatic german, au constatat că două vapoare inamice, bombardate acum câtva timp, sunt scufundate în Canalul de Suez.

Aceasta însemnează, în cazul cel mai bun, că traficul pe canal va întâmpina grave dificultăţi, până ce epavele celor două vapoare vor fi scoase la suprafaţă, ceea ce va dura câtva timp.

Aprovizionările şi trupele de întărire destinate Cirenaicei şi Greciei, cari şi aşa sufăr mari întârzieri din cauză că ele trebuesc să înconjoare Capul Bunei Speranţe, vor avea şi alte întârzieri, fapt ce poate avea consecinţe supărătoare pentru comandamentul britanic.